

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst
RT I 1998, 86, 1413

Silma looduskaitseala ning Lihula ja Tilga maastikukaitsealade kaitse alla võtmine, kaitse-eeskirjade ja välispiiride kirjelduste kinnitamine

Vastu võetud 25.09.1998 nr 215

Kaitstavate loodusobjektide seaduse (RT I 1994, 46, 773; 1998, 36/37, 555) paragrahvi 5 lõigete 2 ja 4 ning paragrahvi 6 lõike 3 alusel ja arvestades Euroopa Liidu Nõukogudirektiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning fauna ja floora kaitse kohta (EÜT L 206, 21.05.1992) ja Euroopa Liidu Nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 2.04.1979) sätteid, Vabariigi Valitsus määrab:

1. Võtta kaitse alla:

- 1) Silma looduskaitseala;
- 2) Lihula maastikukaitseala;
- 3) Tilga maastikukaitseala.

2. Kinnitada:

- 1) Silma looduskaitseala kaitse-eeskiri (juurde lisatud);
- 2) Silma looduskaitseala välispiiri kirjeldus (juurde lisatud);
- 3) Lihula maastikukaitseala kaitse-eeskiri (juurde lisatud);
- 4) Lihula maastikukaitseala välispiiri kirjeldus (juurde lisatud);
- 5) Tilga maastikukaitseala kaitse-eeskiri (juurde lisatud);
- 6) Tilga maastikukaitseala välispiiri kirjeldus (juurde lisatud).

3. Määrata Silma looduskaitseala valitsejaks Lääne-Eesti Saarestiku Biosfääri Kaitseala Läänemaa Keskus, Lihula maastikukaitseala valitsejaks Matsalu Looduskaitseala ja Tilga maastikukaitsealavalitsejaks Hiiu Maavalitsus.

**Peaminister Mart SIIMANN
Keskkonnaminister Villu REILJAN**

Rügisekretär Uno VEERING

Kinnitatud
Vabariigi Valitsuse 25. septembri 1998. amäärusega nr 215

Silma looduskaitseala kaitse-eeskiri

I. ÜLDSÄTTED

- 1. Silma looduskaitseala (edaspidi kaitseala) on võetud kaitse alla Haapsalu lahe ja Noarootsi poolsaarejäänukjärvede ja roostike -- rahvusvahelise tähtsusega veelinduderändepeatus-, pesitsus- ja sulgimispaikade kaitseks ning ohustatud poollooduslike koosluste, rannaniitude säilitamiseks jataastamiseks.**
- 2. Kaitseala on määratletud Vabariigi Valitsuse kinnitatud Silma looduskaitseala välispiiri kirjeldusega.**
- 3. Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorraeripärale ja majandustegevuse piiramise astmelekahte tüüpi võõnditeks: sihtkaitsevõõndiks japiiranguvõõndiks.**

4. Kaitseala ja selle vööndite piirid kantakseriiklikusse maakatastrisse.

5. Kaitseala ja selle vööndite piiride kirjeldus onkoostatud riigiettevõtte Eesti Maauuringud 1992. aastamaakasutuskaardi (mõõtkava 1:20 000), NSVL Geodeesia ja Kartograafia Peavalitsuse 1985. aasta topograafilisekaardi (mõõtkava 1:25 000) ning talumaade osas Katastri Ameti 1935.--1938. aastal väljaantud skeemilistekaartide (mõõtkava 1:10 000) alusel.

II. KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

6. Inimestel on lubatud viibida ning marju ja seeni korjata kogukaitsealal, välja arvatud käesoleva kaitse-eeskirja punktis 20 sätestatud juhtudel sihtkaitsevööndis. Liikumine eramaal toimub vastavalt asjaõigusseadusele (RT I 1993, 39, 590; 1995, 26--28, 355; 57, 976; 1996, 45, 848; 51, 967; 1997, 52, 833; 1998, 12, 152; 30, 409; 59, 941) ja kaitstavate loodusobjektide seadusele (RT I 1994, 46, 773; 1998, 36/37, 555), kusjuures erateed ja -rajad on päikeseloojanguniavalikuks kasutamiseks.

7. Telkimine ja lõkke tegemine on lubatud ainult kaitseala valitseja poolt selleks ettenähtud ja tähistatud paikades ning eramaal omaniku loal. Kaitsealal paiknevad linnuvaatlustornid on aastaringselt avalikuks kasutamiseks.

8. Kaitsealal on keelatud liiklemine vee- ja mootorsõidukitega, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel. Jalgratastega liiklemine väljaspool selleks ettenähtud teid ja radu ning mootorsõidukitega liiklemine ja nendeparkimine selleks mitte ettenähtud liiklusteedel ja parklates on kaitsealal keelatud, välja arvatud:

1) eramaa omanikul oma kinnisasja piires;

2) teaduslikel välitöödel kaitseala valitsejanõusolekul ning järelevalve- ja päästetöödel;

3) käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud ning looduskaitsealadele vastavatel põllumajandus-, roovarumis- ja metsatöödel.

9. Lennud madalamal kui üks kilomeeter on kaitsealal keelatud, välja arvatud teaduslikel välitöödel kaitseala valitseja nõusolekul ning järelevalve- ja päästetöödel.

10. Metsa kasutamise kord kaitsealal sätestatakse vöönditi käesoleva kaitse-eeskirjaga. Keelatud on energiapuistute rajamine ning puhtpuistute kujundamine.

11. Jahipidamine kaitsealal sätestatakse vöönditi käesoleva kaitse-eeskirjaga vastavalt kaitstavate loodusobjektide seadusele ja jahikorralduse seadusele (RT I 1994, 30, 465; 83, 1449; 1996, 49, 953; 1997, 86, 1460). Kaitsealal on keelatud ajajaht ning püüniste (välja arvatud eluspüügi püünised mingi püüdmiseks) kasutamine.

12. Kalapüük kaitsealal toimub vastavalt õigusaktidele ning käesolevale kaitse-eeskirjale. Kalapüük Haapsalu Tagalahes ja Sutlepa meres on keelatud jäälagnemisest kuni 15. maini, jäävabal talvel 1. märtsist kuni 15. maini. Kalapüük kaitsealal on lubatud üksnes kalapüügiloa või lisalehega kalastuskaardi alusel ning käsiõngega. Nimetatud dokumendid kehtivad kaitsealal ainult siis, kui nendel on kaitseala valitseja allkiri ja pitsati jäljend.

13. Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

1) maakorralduskava kinnitamine;

2) metsaomanikule metsamajandamiskava väljastamine;

3) üld- ja detailplaneeringu kinnitamine;

4) projekteerimistingimuste andmine;

5) kulu põletamine keltsalt;

6) aerotööd.

14. Kaitseala valitseja nõusoleku saamiseks käesolevas kaitse-eeskirjas ettenähtud juhtudel peab vastavaloa taotleja või projekti või kava koostajal esitama kaitseala valitsejale kirjaliku taotluse. Kaitsealavalitseja vastab taotlusele nõusoleku või motiveeritud keeldumisega ja vajaduse korral omapoolsete tingimuste esitamisele nii taotlejale kui ka loa andjale hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotlusesaamist. Keskkonnamõjude hindamise vajaduse korral on kaitseala valitsejal õigus taotlusele vastamist edasilükata kuni ekspertiisiaktisaamiseni, teavitades sellest nii nõusoleku taotlejat kui ka loa andjat.

Kaitseala valitseja vaatab metsateatise läbi ning annab oma nõusoleku või esitab motiveeritud keeldumise vajadusel omapoolsed tingimused kümne päeva jooksul pärast teatisesaamist.

15. Vabariigi Valitsuse seaduse (RT I 1995, 94, 1628; 1996, 49, 953; 88, 1560; 1997, 29, 447; 40, 622; 52, 833; 73, 1200; 81, 1361 ja 1362; 87, 1468; 1998, 28, 356; 36/37, 552; 40, 614) paragrahvi 44

lõike 2alusel on kaitseala piires asuva kinnistu võõrandamisel volitatud riikiostueesõiguse teostamisel esindamakeskkonnaminister, kellele teatatakse kinnistu võõrandamisest asjaõigusseaduses sätestatud korras.

16. Kaitseala valitseja on kohustatud teavitama eramaaomanikku teaduslike uurimistööde läbiviimisest tema kinnisasja piires.

17. Kaitsealale jääva kaitstava looduseüksikobjekti kaitset korraldatakse kaitstavate loodusobjektideseaduse paragrahvi 5 lõike 5 kohase kaitse-eeskirja alusel, kuikäesolev kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti.

III. SIHTKAITSEVÖÖND

18. Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa sealväljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslikekoosluste säilitamiseks.

19. Kaitsealal on kaks sihtkaitsevööndit:

1) TagalaheSutlepasihtkaitsevöönd, kuhu kuuluvad Oru vallas Jaagu (12) talukaitsealale jääv osa, kinnistu Uuemõisa (XVIII) maa, talude 19 ja 18a lahusmaatükkide jatalude Rannakopli (37) ja Rannapõlde (A38) kaitsealale jääv osa, talude A39, A73, A40 ja A41 lahusmaatükid, talu A42 lahusmaatüki ja talude Jätma (5), Koka (6), Lõksu, Vanaaseme (7), Liivaku (2a), PaaliUuetoa (2), Allika (5) ja Tiigi (6) kaitsealale jääv osa, talude 3 (2 osas), 6 ja 4 lahusmaatükid, talu Kõrtsu (7) kaitsealale jääv osa, talu Vanapere (8) kirdeedelasuunalisest pinnasteest lääne poole jääv osa, talude 3, 2 (3 osas), 2a (3 osas), 8, 1 ja 5 kinnistu Saunja Maakohtedelapiiril asuvad läänepoolseimad lahusmaatükid, kinnistu Saunja Maakoht (ainult kinnistut läbivast läänepoolseimast põhja-lõunasuunalisest, kagussepoorduvast kiviaiast lääne ja põhja poole jääv osaning Saunjamõisast Salajõeni kulgevast pinnasteest lääne poole jäävosa), talu 6 lahusmaatüki ning talude Vanatõnu (4), Vivikusaan (3) ja Tõngesma (1) osad, mis jäävad edela poole mõttelisest sirgest, mis ühendab talu (1) lahusmaatükiläänepiiril kulgeva põhja-lõunasuunalise pinnaste ja Salajõeparemharu ristumiskohta talu Rannakülakõrts kagupiiril kulgeva kiviaia lõunatipuga, talude Mäe (5), Tooma (6) ja Tõnise (7) kaitsealale jääv osa, talu Peetri (8) Saunja mõisast Salajõeni kulgevast pinnasteest lääne poole kaitsealale jääv osa, talude 2, 13, 12, 11, 10, 9, 8, 7, 5, 4, 21, 22, 23, 14 ja lit. A lahusmaatükid, talu (A1) lahusmaatüki ja talu Jõeääre (A14) maa loode-kagusuunalisest kiviaiast edela poole jääv osa, talude A18 ja A2 lahusmaatükid, talu Salajõe (A3) loode-kagusuunalisest kraavist ja talu Oja (A5) ida-läänesuunalisest kraavist edela poole jäävad osad, talude A4 ja A7 lahusmaatükkide ning talude Allika (A6), Kasemetsa (A17) ja Kaldamäe (A9) loode-kagusuunalisest pinnasteest edela poole jäävad osad, talude 14, 31, 15, 26, 23, 32, A17, A47 (3 osas), A11 (2 osas), 25, 21, 17, 37, 38, 29, 30, 27, 35, 16, A64, 8, 3 (2 osas), 4, 20, 34, A10 (2 osas), A15 (2 osas), 24, 28 ja A19 (2 osas) lahusmaatükid, talude A6 ja A17 lahusmaatükkide ning Liiva (A12) talu maa kaitsealale jääv osa ning Ertsama (A20) talu maa ja Noarootsi vallas Rävakülani (15) talu maa kaitsealale jääv osa, talu A29 lahusmaatükk, talude 19 ja 20 lahusmaatükkide kaitsealale jääv osa, talude 30, 28, A11, A34, 33, 32, A10, 17, A31, 27, 23a, 23 ja 18 (2 osas) lahusmaatükid, talude Bakase (16), Enbak (17), Pehrs (18), Vahtra (23a) ja Pouls (23) maakaitsealale jääv osa, talu Markas (25) kaitsealale jääv osa, talude 22, 8, 7, 7a, 24a, 1, 2, 3, 26, 18, 25 ja 22 lahusmaatükid, talude 9, 9a, A6, A48, A4, 5 ja 24 lahusmaatükkide ida-läänesuunalisest elektriliinist lõuna poole jäävad osad, talude 17, 23 (2 osas), 23a, 19, 18, 5a, 1a, 8, 27 ja A16 lahusmaatükkide kaitsealale jäävad osad, talude A15, A3 ja A18 lahusmaatükkide Pürksi maanteest ida poole jäävad osad, talude 14, 39 ja A2 lahusmaatükid, talude A8 ja A4 lahusmaatükkide Pürksi maanteest kagu poole jääv osa, talude A10, A17, A11, A1, A22, A19, A4, A23, A21 ja A24 lahusmaatükid, talude 36, A26 ja A15 lahusmaatükkide kaitsealale jäävad osad jatalu A150 lahusmaatüki Hosby kanalist põhja poole jääv osa, talude 41, 11, 31, A145, A144, A143, A39, A40, A37, A53, 6 ja A52 Sutlepa mere äärsed lahusmaatükid ja talude A51, A104 ja A44 Sutlepa mere äärselahuamatükkide kaitsealale jääv osa, talude Allika (A45), Kuusiku (A46), Ambrosi (A44), Rehe (A50) ja A52 kaitsealale jääv osa ning talude Pärna (A51), Tamme (A104), A47 ja A48 lahusmaatükkide kaitsealale jäävad osad, talude A53 ja A55 lahusmaatükkide veevalad, talude 6, 7, 10, A32, A56, A31, A62 (kahes osas), A22, A47, A36, A21, A45, Tagavaramaa (A63), 55, A89, A90 ja 21 lahusmaatükid, talude Saare I (A60) ja Saare II (A61) veevala, talude A61, A13, A52, A7, A33, A34, A32, A29 (2 osas), 24, A51, A28, A50, A45 (2 osa), A14, A44, A3, III, A35, A39, A37, A41, A49, A53, A25 (2 osas), A50, A13, A31, A30, A65, A26 (2 osas), A22, A21, A27, A23, A24 ja Kapra (54) lahusmaatükid, kinnistu Võnnusaaremaa, talude A129 (7 osas), 5a, A86, A84, A42, A96 (3 osas) ja A29 lahusmaatükid, kinnistu XVI maa, kinnistute A22, 17, 12, 33, 31 ja 10 lahusmaatükid, kinnistute Tagavaramaad (A117) ja (A118) ning Tagavaramaa (A122) maa, talude 64, 63, 60, 12, A1, A8, A3, A4, A9, A56, A23, A26, A28, A51 ja A104 lahusmaatükid jakinnistute L. Vidgreni v. k. ja G. Kursoo v. k. maa, talude A7, A8, A6 ja A5 lahusmaatükkide kaitsealale jääv osa, Tahula (A1) talu lahusmaatükk, talude 11, 1, 6, 2, 3, 4 ja 5 lahusmaatükkide kaitsealale jäävad osad, talu 8 lahusmaatükk, kinnistu Lasketiir maa, talu Niggas (7) kaitsealale jääv osa, talude Söödi (A4) ja Aasa (A3) kaitsealale jääv osa, Tahula (II) (A2) talu maa kaitsealale jääv osa ning Tahula (A1) talu maaida-läänesuunalisest kiviaiast põhja poole kaitsealale jääv osa.

TagalaheSutlepa sihtkaitsevööndisse kuuluvad Tahu, Saunja ja Saaremõisa lahe ning Sutlepa mereveela koos sealsete laidude ja rahudega ning kaitsealale jääv veevala Uuemõisa lahes koos sealsete Noarootsi ja Oru valda kuuluvate laidude ja rahudega;

2) VõõlaKudanisihtkaitsevöönd, kuhu kuuluvad Noarootsi vallas talude A8ja A4 lahusmaatükkidePürksi maanteest loode poole jäävad osad, talu A18lahusmaatüki Pürksi maanteest lääne poole jääv osa, talu A3lahusmaatüki Pürksi maanteest ja Hara küla teest lääne poolejääv osa, talu A15 lahusmaatüki Hara küla teestlääne poole jääv osa, kinnistu Ühiskarjamaa kaitsealalejääv osa, talude Ranna (15), Holmi (14) ja Matsumäe(13) kaitsealale jääv osa, talude 3, 1, 1a, 4a, 4 (2 osas), 5a, 5ja 6 lahusmaatükkide ja talude Sõeru (12),Kõrgemaa (4a) ja Nina (39) kaitsealale jääv osa, talude A7ja A9 lahusmaatükid, talu Knutras (A5)Kudani-Hara küla teest ida poole jääv osa ja kinnistu A20lahusmaatükk, kogu Võõla mere rannajoonega piiritletud veeala ja Kudanijärve veeala (talude A5, A2, A10, A11, A8 (2 osas), A14, A15, A18,A9, A45, A29,A7, A23, A20 ja A21 lahusmaatükkide ja talude Kristjans (A7), Theves (A4) ja Mikas(A6) osas).

20. Sihtkaitsevööndi laidudel on keelatud inimesteviibimine 1. aprillist kuni 15. juulini ningsihtkaitsevööndi veealal 1. aprillist kuni 15. maini, välja arvatudteaduslikel välitöödel ning järelevalve- ja päästetöödel. Sihtkaitsevööndi veealal on keelatudpurjelaudade, vesijalgrataste ja ujuparvede kasutamine.

21. Sihtkaitsevööndis on keelatudmajandustegevus ja loodusvarade kasutamine, välja arvatud käesolevakaitse-eeskirja punktidega 6--14 lubatud ning järgmised koosluste ja liikidesäilitamiseks vajalikud või neidmittekahjustavad tegevused kaitseala valitseja nõusolekul:

1) kraavide hooldustööd;

2) teaduslikult põhjendatud tööd veerežiimilooduslikkuse tagamiseks;

3) sildade ja kiviaedade rajamine ja taastamine;

4) sadamakohtade, lautrite, teede, jalgradade ja õhuliinidehooldustööd;

5) hooldustööd kaitsealuste liikide elutingimustesäilitamiseks;

6) mittetootmisliku iseloomuga ehitiste rajamine kaitseala tarbeks;

7) metsa majandamine vastavalt kaitse eesmärgile, kusjuureskaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja, puidu kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuseosas;

8) roovarumine jäält 15. novembrist kuni 1. märtsini või püsiva jääkatte olemasolul kunirändlindude saabumiseni ning käsitsi roovarumine veestvõi maismaalt oma tarbeks 1. septembrist kuni 15. novembrini;

9) mingi-, kähriku-, rebase-, hundi- ja metsseajaht 1. novembrist kuni 28. veebruarini;

10) rahvaürituste (osalejate arvuga üle kümne inimese)korraldamine;

11) poollooduslike koosluste, rannaniitude esinemisaladel nende ilme jaliigilise mitmekesisusetagamiseks karjatamine ja/või niitmine ning puu- ja põõsarindeharvendamine.

22. Sihtkaitsevööndi metsad kuuluvad hoiumetsakategooriasse (juhtfunktsioon -- looduskaitse;bioloogilise mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine).

IV. PIIRANGUVÖÖND

23. Piiranguvöönd on kaitseala majanduslikultkasutatav osa, kus majandustegevuses tuleb arvestadakaitstavate loodusobjektide seaduses ning selle alusel käesolevas kaitse-eeskirjaskehtestatud tingimustega.

24. Kaitsealal on seitse piiranguvööndit:

1) Saunja piiranguvöönd, kuhu kuuluvad Oru vallas kinnistu Saunja Maakoht maa (ainult kinnistutlääbivast läänepoolseimast põhja-lõunasuunalisest, kagussepõõrduvast kiviaiast ida ja lõuna poole jääv osa ningSaunja mõisast Salajõeni kulgevast pinnasteest ida poole kaitsealalejääv osa), Vanapere (8) talu Saunjapuhkebaaside juurde kulgevast loode-kagusuunalisest teest põhja poole kaitsealalejääv osa, Peetri (8) talu Saunjamõisast Salajõeni kulgevast pinnasteest ida poole kaitsealale jääv osa, talude 14, 16 ja 15 lahusmaatükkide ning talude Paju (25), Juhani (9), Parumaa (10), Oti (11), Saue (13), Oti (2) ja Kopli (18), Lepiku (19), Loigu (21), Vedro kõrts ning Ahinge ja Suurevälja (20) kaitsealale jäävad osad, talude Lõksu, Niidi (30) ja Oti (2) maa, talude 16, 17, 18, 3a, 3b, 8a, 8b, Põllusmaa (9), 10b, 10a ja Kasemetsa (7) lahusmaatükid ning talude Hindreku (6), Tånava (5), 4, 1, 2a, A49, A43, A59, A77, A60, A71, A42, A41, A53, A75, A55, A40, 19ja 18lahusmaatükkide kaitsealale jäävad osad ning talude 1 (2 osas), 7 (2 osas), 6 (2 osas), 5, 4 (2 osas), 3, 2, 2a ja 8 kinnistu Saunja Maakoht edelapiiril asuvad idapoolseimad lahusmaatükid;

2) Salajõepiiranguvöönd, kuhu kuuluvad Oru vallas talu 6lahusmaatüki ning talude Vanatõnu (4), Vivikusaun (3) ja Tõngesma (1) kaitsealale jäävad osad, mis jäävad kirde poole mõttelisest sirgest, mis ühendab talu (1) lahusmaatüki läänepiiril kulgevapõhja-lõunasuunalise pinnastee ja Salajõe paremharu ristumiskohta talu Rannaküla kõrts kagupiiril kulgeva kiviaia lõunatipuga, talu Rannaküla kõrts kaitsealale jääv osa, talu A4 talu Rannaküla kõrts läänepiiril asuv lahusmaatükk, talu Talli (A1) lahusmaatüki loode-kagusuunalisest kiviaiast kirdepoole jääv osa, talu Jõeääre (A14) maa loode-kagusuunalisest kiviaiast kirde poole kaitsealale jääv osa, talu Oja (A5) ida-läänesuunalisest kraavist põhja poole kaitsealale jääv osa, talu Salajõe (A3)

loode-kagusuunalisestkraavist põhja poole kaitsealale jääv osa, talu A4 talu Oja (A5)maa loodepiiril asuva lahusmaatüki loode-kagusuunalisest pinnasteest kirde poolejääv osa ja talude Allika (A6), Kasemetsa (A17), Kaldamae (A9) ja A7maa loode-kagusuunalisest pinnasteest kirde poole kaitsealale jääv osa;

3) Sutlepa piiranguvöönd, kuhukuuluvad Noarootsi vallas talude 9, 9a, A6, A48, A4 ja 24lahusmaatükkide ning talu 5 maa elektriliinist põhjapoolse jäävad osad ja talude Martens (27), Seffers (28),SuureKangru (A29) ja LillVäver (30) kaitsealale jäävad osad;

4) Kudani piiranguvöönd, kuhukuuluvad Noarootsi vallas talude Theves (A4) ja Mikas (A6) maismaaosa, talude A21 ja A22 Kudani järve äärsedlahusmaatükid ning talu Knuutras (A5) maa KudaniHara küla teestlääne poole jääv osa;

5) Kulani piiranguvöönd, kuhukuuluvad Noarootsi vallas talu A150 lahusmaatüki Hosby kanalist lõunapoolse jääv osa, talude Maasikamäe (A32), Põllu (A33),Söödi (A34), Kraavi (A35), Vilika (A36), Simas (A37)ja Karjatse (A41) kaitsealale jäävad osad ning talu Ness (A31) maa.Lahustükina kuuluvad piiranguvööndisetalude A28, A20 ja A38 läänepoolseimate kaitsealalejäävate lahusmaatükkide kaitsealale jääv osa ja talu A27maa kaitsealale jääv osa;

6) Saare piiranguvöönd, kuhukuuluvad Noarootsi vallas talude A53 ja A55 lahusmaatükkidekaitsealalejäävad maismaa-osad, talude A42 ja Nurme (62) maa, talude A48,A46, A44, A53 ja A50 lahusmaatükid,talude A52, A54, A104 ja A51 lahusmaatükkide kaitsealalejäävad osad ning talude Saare (I) (A60) ja Saare (II)(A61) kaitsealale jääv maismaa-osa;

7) Tahu piiranguvöönd, kuhukuuluvad Noarootsi vallas Tahula (A1) talu ida-läänesuunalisest kiviaiastlõuna poole jääv osa, talude Pihelga (A8), Viiandi (A34) (A7) ja NinaVillemi (15) kaitsealale jäävad osad, taluA4 lahusmaatüki kaitsealale jääv osa, talude A6, A5 ja A3lahusmaatükid ning talu 16 talu A3 lahusmaatükiedelapiiril asuv lahusmaatükk.

25. Piiranguvööndis on keelatud:

1) uute maaparandussüsteemide rajamine;

2) maavarade ja maa-ainese kaevandamine, välja arvatud eramaaomanikul oma kinnisasjapiires maapõueseaduse (RT I 1994, 86/87, 1488; 1995, 75, 1321; 1996, 49, 953;1997, 52, 833; 93,1562) paragrahvide 26 ja 62 alusel kaitseala valitseja igakordselnõusolekul;

3) jäätmete ladustamine, välja arvatud kohalikuolmeprügi ladustamine oma kinnisasja piireskaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades.

26. Kaitseala valitseja nõusolekuta onpiiranguvööndis keelatud:

1) uute ehitiste püstitamine ning teede, õhuliinide ja muudekommunikatsioonide rajamine, kuinimetatud objektid pole planeeritud kaitseala valitseja nõusolekul kehtestatudplaneeringuga;

2) lõppraie (uuendusraie), välja arvatud turberaie perioodigavähemalt 40 aastat, kusjuureskaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja, puidu kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu jäätäiuse osas;

3) mingi-, kähriku-, rebase-, hundi- ja metsseajaht 1. juulistkuni 28. veebruarini;

4) rahvaürituste (osalejate arvuga üle 30 inimese)korraldamine. Rahvaürituste korraldamiseksõuemaal ei ole vaja kaitseala valitseja nõusolekut.

27. Piiranguvööndis on lubatud kasutada aastaskülvikordade keskmisena mineraalset lämmastikku kuni60 kg/ha ja fosforit kuni 20 kg/ha. Keelatud on väetiste jamürkkemikaalide kasutamine metsamaal ja looduslikulrohumaal ning väetiste külvamine:

1) lennukitelt;

2) 1. novembrist 31. märtsini;

3) lumele või keltsale.

28. Piiranguvööndi metsad kuuluvad kaitsemetsakategooriasse (juhtfunktsioon -- looduskaitse;maastikuilme säilitamine).

V. LÕPPSÄTTED

29. Järelevalvet kaitsealal teostab kaitseala valitseja ningteised selleks volitatud isikud, kes on omapädevuse piires õigustatud kaitsealal tegutsema ka iseseisvalt.

30. Isikud, kes rikuvad käesoleva kaitse-eeskirjanõudeid, kannavad haldus-, kriminaal- võitsiviilvastutust seaduses ettenähtud korras.

31. Käesolevast kaitse-eeskirjast tulenevad vaidlusedlahendatakse kohtus, kuid huvitatud isik võibkaitseala valitseja tegevuse vaidlustamiseks pöörduda ka keskkonnaministri poole.

Keskkonnaminister VilluREILJAN

Kinnitatud

Vabariigi Valitsuse 25. septembri 1998. amäärusega nr 215

Silma looduskaitseala välispiiri kirjeldus

Silma looduskaitseala välispiir (edaspidi piir) kulgeb Oru vallas Taebla jõesuudmest mööda Taebla jõepõhjakkallast HaapsaluKeila maanteeni ning edasi mööda selle teemaaläänepiiri põhja suunas kuni Rannapõlde(A38) talu juurest põhja suunas kulgeva pinnasteeni ning edasi möödaseda põhja suunas kuni Saunja küla teeni, edasi mööda Saunja küla tee teemaa läänepiiri põhjasuunas kuni Saunja küla teelt Jätma (5) talu juurde kulgevaida-läänesuunalise pinnasteeni ning edasi mööda selle teemaalõunapiiri lääne suunas kuni Koka (6) ja Lõksutalude maad läbiva loode-kagusuunalise kiviaiani. Piir jätkub möödanimetatud kiviaeda läbi Jätma (5), Koka (6) ja Lõksu talude maa loode suunas ja läbi Vanaaseme (7) talu maa loode, kirde ja ida suunas kuni Saunja külateeni, edasi mööda selle teemaa läänepiiri kuni Siimu (4) talu maakagunurgani ning edasi mööda PaaliUuetoa(2) talu loodepiiri edela suunas kuni nimetatud kinnistu õuema piirini ning edasimööda seda kagu, edela jaloode suunas (nimetatud õuemaad kaitsealalt välja jättes) kuni PaaliUuetoa (2) talu maa loodepiirini. Piir jätkubmööda PaaliUuetoa (2) talu loodepiiri edela suunas kunilooede-edelasuunalise kiviaiani ning edasi mööda sedalooede suunas läbi Allika (5) talu maa Tiigi (6) talu kagupiirini ning edasimööda nimetatud kiviaia mõttelistsirgjoonelist loodesuunalist pikendust loode suunas Tiigi (6) talu loodepiirini ning edasimööda Kõrtsu (7) talulõunapiiri lääne suunas kuni Kõrtsu (7) talu maad läbivakirde-edelasuunalise kiviaiani ning edasi mööda sedakirde suunas kuni kirde-edelasuunalise pinnasteeni Vanapere (8) talu maal. Piirjätkub mööda nimetatud teedkirde suunas kuni Saunja puhkebaaside juurde kulgeva loode-kagusuunalise teeni ning edasi mööda nimetatud tee teemaa põhjaserva kagu suunas kuni Saunja mõisa juurde kulgevapõhja-lõunasuunalise pinnasteeni ning edasimööda nimetatud tee teemaa lääneserva põhja suunas kuni Kärbla peakraavi suubuva kraavini. Edasi kulgeb piirmööda nimetatud kraavi ida ja kirde suunas kuni Kärbla peakraavini ning edasi mööda selle lõunakallast loodesuunas kuni Salajõeni ning edasi mööda Salajõe põhjakallast ja Salajõe paremharu põhjakallast põhja-lõunasuunalise pinnasteeni Mäe (5) talu maal ning edasi mööda seda kuni Salajõe Sutlepa küla teeni. Piir jätkubmööda Salajõe Sutlepa küla tee teemaa lõunaserva loodesuunas kuni Kaldamäe (A9) talu kagupiirini ning edasimööda Kaldamäe (A9) talu maad läbivat loode-kagusuunalist kiviaedaloode suunas kuni Kaldamäe (A9) taluloodepiirini ning edasi mööda seda edela suunas kuni talu A31 lõunanurgani ja edasi mööda talude A3, Saare(A18), A2 ja A5 edelapiiri loode suunas kuni talu A5 läänenurgani ning edasimööda talu A5 loodepiiri kirdesuunas kuni talu A5 maad läbiva loode-kagusuunalise kiviaiani. Edasi kulgeb piirmööda nimetatud kiviaeda jäselle mõttelist sirgjoonelist loodesuunalist pikendust loode suunas kuni Noarootsi ja Oru valla vahelisel piiril kulgeva kiviaiani, edasi mööda seda kirde suunas kuni mõttelise sirgjooneni, mis kulgeb Bakase (16) talu juurdeviiva põhja-lõunasuunalise pinnasteeni ja Rävakülani (15) talu maad läbiva kirde-edelasuunalise pinnasteeristumiskohast asimuudil 339° Oru valla piirini ning edasi möödanimetatud mõttelist sirgjoont Noarootsi vallas loode suunas kuni nimetatud pinnasteede ristumiskohani ning edasi mööda Bakase(16) talu juurde kulgevapõhja-lõunasuunalist pinnasteeni nimetatud talu õuemaani ning edasimööda selle edela- ja loodepiiri nimetatud õuema põhjanurgani ning edasi mööda kiviaeda lääne jaloode suunas kuni Vahtra (23a) talu maad läbivalooede-kagusuunalise pinnasteeni. Edasi kulgeb piir mööda nimetatud teed loodesuunas kuni talu Pouls (23) läänepiirini ning edasi mööda seda ja nimetatud piiri mõttelistsirgjoonelist põhjasuunalist pikendust põhja suunas ning kinnistu Uustalu (A41) lahusmaatüki läänepiiri põhja suunas kuni talu Mangus (3) lõunapiirini. Piir jätkubmööda talu Mangus (3) lõunapiiri lääne suunas kuni kinnistu 9 lahusmaatüki idapiirini ja edasi mööda seda põhjasuunas Martensi (27) talu lõunapiirini ning edasi mööda seda ida suunas kuniristumiseni Sutlepa külast Pürksimaanteele kulgeva teega. Edasi kulgeb piir mööda nimetatud tee teemaalõunapiiri Pürksi maanteeni ja edasimööda nimetatud maantee teemaa lõunapiiri lääne suunas kuni Hara teeristini ning edasi mööda Hara küla teeteemaa läänepiiri kuni Hara küla teelt Matsumäe (13) talu juurde kulgeva loode-kagusuunalise pinnasteeni ning edasi mööda seda kuni Matsumäe (13) talu õuema kagu-, edela- jaloodepiiri (nimetatud õuemaad kaitsealalt välja jättes) kuni loode-kagusuunalise pinnasteeni ning edasi möödaseda loode suunas kuni kirde-edelasuunalise kiviaiani ning edasi mööda nimetatud kiviaeda ja selle mõttelist sirgjoonelist edelasuunalist pikendust edelasuunas Võõla mere rannikuni. Piir jätkub mööda Võõla mere rannajoont põhja, kagu, põhja, kagu ja loodesuunas kuni Võõla mere teetammini ja edasi mööda teetammiaserva edela suunas kuni Võõla mereläänenurgani ning edasi mööda Võõla mere rannajoont lõuna suunas kuni Võõla merd Kudani järvega ühendavaida-läänesuunalise kraavini. Piir jätkub mööda nimetatud kraavi Kudani järveni ning edasi mööda Kudani järverannajoont lääne ja kagu suunas kuni talu Theves (A4) edelapiirini ning edasimööda nimetatud talu edela- ja lõunapiiri, talu Knuutras (A5) kagupiiri, kinnistu A20 lahusmaatüki kagupiiri ning uuesti talu Knuutras (A5) kagupiiri kuni talu A9 läänenurgani. Edasi kulgeb piir möödatalu A9 edelapiiri ning talude A7 ja A8 loodepiiri Pürksi maanteeni ning edasi mööda selle teemaa lõunapiiri kuni talu A27 maad läbiva idapoolseima loode-kagusuunalise kraavini ning edasimööda seda kagu ja edela suunas kuni läänepoolseima loode-kagusuunalise kraavini talu A28 maal ning edasi mööda seda kagu suunas kuni ristumiseni ida-läänesuunalise kraaviga talu A28 maa idapiiril ning edasi mööda seda ida ja lõuna suunas kuni Hosby kanalini. Edasi kulgeb piir mööda Hosbykanali põhjakallast ida suunas kuni

talu A19 läänepiirini ning edasi lõuna suunas mööda talude A19, A150, Ness(A31) ja Maasikamäe (A32) läänepiiri kuni ristumiseni loode-kagusuunalise kraaviga ning edasi mööda seda kuni Maasikamäe (A32) talu õuemaani, edasi mööda nimetatud talu õuema põhja-, ida- ja lõunapiiri kuni põhja-lõunasuunalise pinnasteeni ning edasi mööda selle idaserva lõuna suunas kuni nimetatud teega paralleelselt kulgeva kraavi pöördenurgani edela suunas ning edasi kagu suunas mööda mõttelist sirgjoont, mis ühendab nimetatud pöördenurka Karjatse (A31) talu maad läbiva kirde-edelasuunalise kraavi lõunapoolseima loodesesuunduva harukraavi põhjatipuga kuni nimetatud kraavi põhjatipuni ning edasimööda nimetatud kraavi läbi talu Simas (A37) maa kagu suunas ja läbi Karjatse (A41) talu maa kagu, kirde ja uuestikagu suunas kuni nimetatud kraavi idatipuni. Piir jätkub kagu suunas möödamõttelist sirgjoont, mis ühendab nimetatud kraavi idatippu Sutlepa merre suubuva kirde-edelasuunalise kraavi pöördenurgaga kagu suunas nimetatud pöördenurgani ning edasi mööda nimetatud kraavi kirde suunas kuni Sutlepa mere rannajooneni ning edasi mööda Sutlepa mererannajoont ning Sutlepa merd ja Lyckholmi lahte ühendava veesilma lõunakallast kuni talu A52 maa lõunapiirini ning edasi mööda seda edela suunas kuni läbi talu A53 maa kulgeva loode-edelasuunalise pinnasteeni ning edasimööda seda kagu suunas kuni talu A42 edelapiiril kulgeva kraavini ning edasi mööda seda kagu suunas kuni talu A45 idanurgani ning edasi mööda kinnistu A45 kagupiiril kulgevat kraavi edela suunas kuni kinnistu A52 maad läbiva, Võnnu poolsaarele kulgeva pinnasteeni ning edasimööda nimetatud pinnasteed kagu suunas kuni Saare II (A61) talu maal kulgeva loode-kagusuunalise pinnasteeni ning edasi möödanimetatud pinnasteed loodesuunas kuni Põlde (A59) talu maa idanurgani ning edasi mööda nimetatud talu kagupiiri ja mööda nimetatud talu edelapiiril kulgevat kraavi kuni talu A1 lahusmaatüki põhjanurgani. Piir jätkub edela suunas mööda talude A1, A8, A3, A4, A9, A56, A23, A26, A28, A51 ja A104 lahusmaatükide loodepiirini ning kinnistu L. Vidgreni v.k. loodepiiri ja kinnistu G. Kursoo v. k. loode- ja edelapiiri kuni läbitalu A7 lahusmaatüki kulgeva põhja-lõunasuunalise kraavini. Piir jätkub mööda nimetatud kraavi lõuna suunas kuni talu 11 lõunapiirini ning edasiedela suunas mööda mõttelist sirgjoont, mis ühendab nimetatud punktija talu 2 lahusmaatükki läbivaid poolseima põhja-lõunasuunalise kraavi kokkupuutepunkti talu 2 lahusmaatüki põhjapiiriga läbi talude 1 ja 6 maa kuni nimetatud kokkupuutepunktini ning edasi mööda nimetatud põhja-lõunasuunalist kraavi lõuna suunas kuni ristumiseni loode-kagusuunalise kraaviga talu Niggas (7) maal ning edasimööda seda kagu suunas kuni põhja-lõunasuunalise kraavini ning edasi mööda seda ja nimetatud kraavi mõttelist sirgjoonelist lõunasuunalist pikendust lõuna suunas kuni Aasa (A3) talu juurde kulgevaid läänesuunalise kraavini ning edasimööda nimetatud kraavi lääne suunas kuni põhja-lõunasuunalise kraavini. Edasi kulgeb piirmööda nimetatud kraavi läbi Tahula (II) (A2) talu maa lõuna suunas, läbi Tahula (A1) talu maalõuna ja lääne suunas ja läbi Pihelga (A8) talu maa lääne ja loode suunas kirde-edelasuunalise kraavini Viandi (A34) (A7) talu maal ning edasi mööda seda edela suunas kuni Haapsalu lahte suubuva loode-kagusuunalise kraavini ning edasi möödanimetatud kraavi edela suunas Haapsalu lahe põhjarannikuni. Piir jätkub mööda Haapsalu lahe põhjarannikut lääne suunas kuni Österby peakraavi suudmeni ning edasi asimuudil 328° kuni Ridala valla kalapüügipiirkonnapiirini ning edasi mööda seda ida suunas kuni rannajooneni ja edasimööda rannajoont Taebla jõe suudmeni.

Silma looduskaitseala välispiiri kirjeldus on koostatud riigiettevõtte Eesti Maauuringud 1992. aastamaakasutuskaardi (mõõtkava 1:20 000), NSVL Geodeesia ja Kartograafia Peavalitsuse 1985. aasta topograafilise kaardi (mõõtkava 1:25 000) ning talumaade osas Katastri Ameti 1935.--1938. aastal väljaantud skeemilistekaartide (mõõtkava 1:10 000) alusel.

Keskonnaminister Villu REILJAN

Kinnitatud

Vabariigi Valitsuse 25. septembri 1998. amäärusega nr 215

Lihula maastikukaitseala kaitse-eeskiri

I. ÜLDSÄTTED

1. Lihula maastikukaitseala (edaspidi kaitseala) on võetud kaitse alla Lihula soostiku ja sealsetekaitsealuste liikide elupaikade kaitseks.
2. Kaitseala on määratletud Vabariigi Valitsuse kinnitatud Lihula maastikukaitseala välispiiri kirjeldusega.
3. Kaitseala maa-ala jaguneb vastavalt kaitsekorraeripäralt ja majandustegevuse piiramise astmele kaheks võõndiks: sihtkaitsevõõndiks ja piiranguvõõndiks.
4. Kaitseala ning selle võõndite piirid kantakeriiklikusse maakatastrisse.
5. Kaitseala ning selle võõndite piiride kirjeldus on koostatud riigiettevõtte Eesti Maauuringud 1992. aasta maakasutuskaardi (mõõtkava 1:10 000), Eesti Metsakorralduskeskuse Lihula metskonna 1987. aastaja Halinga metskonna 1988. aasta puistuplaanide ja NSVL Geodeesia ja Kartograafia Peavalitsuse 1985. aastatopograafilise kaardi (mõõtkava 1:25 000) alusel, tagastatud talumaade osas maakatastri andmete alusel seisuga 1. november 1997. a ning ülejäänud talumaade osas Katastri Ameti 1934., 1935. ja 1938. aastal väljaantud skeemilistekaartide (mõõtkava 1:10 000) alusel.

II. KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

6. Inimestel on lubatud viibida, korjata marju ja seeni, pidada jahti ning püüda kala kogu kaitsealal, väljaarvatud käesoleva kaitse-eeskirja punktis 16 sätestatud juhtudel sihtkaitsevööndis. Liikumine eramaal toimub vastavalt asjaõigusseadusele (RT I 1993, 39, 590; 1995, 26--28, 355; 57, 976; 1996, 45, 848; 51, 967; 1997, 52, 833; 1998, 12, 152; 30, 409; 59, 941) ja kaitstavate loodusobjektide seadusele (RT I 1994, 46, 773; 1998, 36/37, 555), kusjuures erateed ja -rajad on päikesetõusust kunipäikeseloojanguni avalikuks kasutamiseks.

7. Telkimine ja lõkke tegemine on lubatud üksnes kaitseala valitseja poolt selleks ettenähtud ja tähistatud paikades ning eramaal omaniku loal.

8. Jalgratastega liikumine väljaspool selleksettenähtud teid ja radu ning mootorsõidukitega liikumine nende parkimine selleks mitte ettenähtud liiklusteedel ja parklates on kaitsealal keelatud, välja arvatud teaduslikel välitöödel, järelevalve- ja päästetöödel ning käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud jalooduskaitse nõuetelevastavatel töödel.

9. Metsa kasutamise kord kaitsealal sätestatakse võõnditi käesoleva kaitse-eeskirjaga. Keelatud on puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine.

10. Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) katastriüksuse kõlvikute piiride ja pindala muutmine;
- 2) maakorralduskava kinnitamine;
- 3) metsaomanikule metsamajandamiskava väljastamine;
- 4) detail- ja üldplaneeringu kehtestamine;
- 5) rahvaürituste (osalejate arvuga üle 50 inimese) korraldamine.

11. Kaitseala valitseja nõusoleku saamiseks käesolevas kaitse-eeskirjas ettenähtud juhtudel peab vastavaloa taotleja või projekti või kava kooskõlastuse taotleja esitamakaitseala valitsejale kirjaliku taotluse. Kaitsealavalitseja vastab taotlusele nõusoleku või motiveeritud keeldumisega ja vajaduse korral omapoolsete tingimuste esitamisele nii taotlejale kui ka loa andjale hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotlusesaamist. Keskkonnamõjude hindamise vajaduse korral on kaitseala valitsejal õigus taotlusele vastamist edasilükata kuni ekspertiisiakti saamiseni, teavitades sellest nii nõusoleku taotlejat kui ka loa andjat.

Kaitseala valitseja vaatab metsateatise läbi ning annab oma nõusoleku või esitab motiveeritud keeldumise ja vajadusel omapoolsed tingimused kümne päeva jooksul pärast teatisesaamist.

12. Kaitsealale jääva kaitstava looduse üksikobjekti kaitset korraldatakse kaitstavate loodusobjektideseaduse paragrahvi 5 lõike 5 kohase kaitse-eeskirja alusel, kuikäsolev kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti.

13. Vabariigi Valitsuse seaduse (RT I 1995, 94, 1628; 1996, 49, 953; 88, 1560; 1997, 29, 447; 40, 622; 52, 833; 73, 1200; 81, 1361 ja 1362; 87, 1468; 1998, 28, 356; 36/37, 552; 40, 614) paragrahvi 44 lõike 2 alusel on kaitseala piires asuva kinnistu võõrandamisel volitatud riikistueesõiguse teostamisel esindamakeskkonnaminister, kellele teatatakse kinnistu võõrandamisest asjaõigusseaduses sätestatud korras.

III. SIHTKAITSEVÖÖND

14. Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa sealväljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.

15. Sihtkaitsevööndisse kuuluvad Lihulametskonna kvartalid 202 (nii riigimaa kui ka kinnistute Põlma (A20), A47, 2, 5, A43, A48 ja A42 lahusmaatükkide osas), 203 (nii riigimaa kui ka kinnistute Põlma (A20), A19, A13, 2 ja 4 lahusmaatükkide osas), 204 (kinnistute 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ja 14 lahusmaatükkide osas), 205 (kinnistute 2, 4, 5, A13, A48, A42 ja A44 lahusmaatükkide osas), 206 (kinnistute A3, A4 ja A7 lahusmaatükkide osas), 209 (nii riigimaa kui ka kinnistute 62, 61, 60, 59, 58, 57, 54, 55, 56, A44, A45 ja A42 lahusmaatükkide ja kinnistu Haha (A35) maa osas), 210 (kinnistute 5, A44, A45, A49, A13 ja A49 lahusmaatükkide ja kinnistu Haha (A35) maa osas), 211 (kinnistute A8, A18, A4, A3 ja A13 lahusmaatükkide osas), 200 (ainult osa, mille piir kulgeb kvartali 215 läänenurgast mööda nimetatud kvartali edelapiiri mõttelistsirgjoonelist pikendust 1600 meetrit loode suunas ning seejärel asimuudil 36° kuni kvartali 200 kirdepiirini ning edasi mööda nimetatud kvartali kirde-, ida- ja edelapiiri kvartali 215 läänenurgani; nii riigimaa kui ka kinnistute 46, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 47, 64, 63, 62, 61 ja 60 lahusmaatükkide osas) ja 201 (ainult osa, mille piir kulgeb kvartali 204 kirdenurgast mööda kvartali 204 kirdepiiri mõtteliste sirgjoonelist pikendust 600 meetrit loodesuunas ning seejärel asimuudil 278° kuni ristumiseni kvartali 200 sihtkaitsevööndisse jääva osa loodepiiri mõttelise sirgjoonelise kirdesuunalise pikendusega läbi kvartali 201 ning edasi mööda nimetatud mõttelistsirgjoonelist pikendust edela suunas kuni kvartali 201 edelapiirini ning edasimööda kvartali 201 edela- ja lõunapiiri kuni kvartali 204 kirdenurgani; nii riigimaa kui ka kinnistute A36, A46, 1, Põlma (A20), A19, 13, 12, 11 ja 10 lahusmaatükkide osas).

16. Sihtkaitsevööndis on keelatud inimesteviibimine 1. veebruarist kuni 15. juulini, välja arvatud teaduslikel välitöödel ning järelevalve- ja päätetöödel.

17. Sihtkaitsevööndis on keelatud majandustegevus ja loodusvarade kasutamine, välja arvatud käesoleva kaitse-eeskirja punktidega 6--10 lubatud tegevused ning kaitseala valitseja igakordsel nõusolekul hooldustööd kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks.

18. Sihtkaitsevööndi metsad kuuluvad hoiumetsakategooriasse (juhtfunktsioon -- looduskaitse; metsaökosüsteemi areng üksnes loodusliku protsessina).

19. Sihtkaitsevööndi maa jäetakse kaitsealuse maana riigi omandisse maareformi seaduse (RT 1991, 34,426; RT I 1996, 41, 796; 1997, 13, 210; 37/38, 570; 81, 1363; 93, 1556; 1998, 12, 153) paragrahvi 29 ja paragrahvi 31 lõike 1 punkti 2 alusel.

IV. PIIRANGUVÖÖND

20. Piiranguvöönd on kaitseala majanduslikult kasutatav osa, kus majandustegevuses tuleb arvestada kaitstavate loodusobjektide seaduses ja selle alusel käesolevas kaitse-eeskirjas kehtestatud tingimustega.

21. Piiranguvöönd on kaitseala piires olev maa-ala, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

22. Piiranguvööndis on lubatud looduskaitsealaga kooskõlas olev majandustegevus, välja arvatud käesoleva kaitse-eeskirja punktides 6--10 keelatud ning järgmine tegevus:

1) uute maaparandussüsteemide rajamine;

2) veekogude veetaseme muutmine ja kallaste kahjustamine;

3) maavarade ja maa-ainese kaevandamine;

4) lõppraie (uuendusraie), välja arvatud turberaie perioodigavähemalt 40 aastat, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja, puidu kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu jäätise osas;

5) väetiste ja mürkkemikaalide kasutamine;

6) jäätmete ladustamine;

7) teede, õhuliinide ja muude kommunikatsioonide rajamine kaitseala valitseja nõusolekuta;

8) uute ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitsejanõusolekul mittetootmislikus loomuga ehitiste püstitamine kaitseala tarbeks.

23. Piiranguvööndi metsad kuuluvad hoiumetsakategooriasse (juhtfunktsioon -- looduskaitse; bioloogilise mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine).

V. LÕPPSÄTTED

24. Järelevalvet kaitsealal teostab kaitseala valitseja jateised selleks volitatud isikud, kes on omapädevuse piires õigustatud kaitsealal tegutsema ka iseseisvalt.

25. Isikud, kes rikuvad käesoleva kaitse-eeskirjanõudeid, kannavad haldus-, kriminaal- või tsiviilvastutust seaduses ettenähtud korras.

26. Käesolevast kaitse-eeskirjast tulenevad vaidlused lahendatakse kohtus, kuid huvitatud isik võib kaitseala valitseja tegevuse vaidlustamiseks pöörduda ka keskkonnaministri poole.

Keskkonnaminister Villu REILJAN

Kinnitatud

Vabariigi Valitsuse 25. septembri 1998. amäärusega nr 215

Lihula maastikukaitseala välispiiri kirjeldus

Lihula maastikukaitseala välispiir (edaspidi piir) kulgeb Vanamõisajõe ning Pärnu ja Lääne maakondade vahelise piiri ristumiskohast mööda Pärnu ja Lääne maakonnavahelist piiri lääne suunas kuni Rootsiojavasakkaldalt Lihula metskonna kvartali 170 eraldise 13 lõunanurganikulgeva kraavini ning edasi mööda seda Lihula vallas loode suunas kuni nimetatud eraldise lõunanurgani. Piir jätkub mööda kvartali 170 eraldise 13 loodepiiril kulgevat kraavi kirde suunas läbi kvartali 170 kuni nimetatud kvartaliidapiirini ning edasi möödakvartali 170

ida- ja põhjapiiri kuni kinnistute 15 ja 12 lahusmaatükkidevahelisel piiril kulgeva kraavini. Piirjätkub mööda nimetatud kraavi põhja suunas kuni kinnistu A15lahusmaatükki läbiva ida-läänesuunalise kraavinining edasi mööda seda lääne ja edela suunas kunikvartali 169 kirdepiiri mõttelise sirgjoonelise loodesuunalisepikendusega kattuva kraavini ning edasi mööda nimetatud kraavi kagu suunaskvartali 169 põhjanurgani. Edasikulgeb piir mööda kvartali 169 loodepiiri, kvartali 167 kirde- ja põhjapiiri, kvartali 166 põhjapiiri, kvartali 165 põhja- ja läänepiiri, kvartali 168 põhja- ja loodepiiri ning kvartali 178 loodepiiri kuni AllikiviMihkli talukagupiirini ning edasi mööda nimetatud talu kagu- ja edelapiiri kuni kinnistu 8läänenurgani kulgeva kirde-edelasuunalise kraavini ning edasi möödaseda edela suunas kuni loode-kagusuunalise kraavini kinnistu 107lahusmaatüki kirdepiiril ning edasi mööda nimetatud kraavi kagu suunas Riisa ojani. Piir jätkub mööda Riisa ojalõunakallast edela suunas kuni Riisa kraavini ning edasi mööda seda kagusuunas kuni kvartali 158 loodepiirinining edasi mööda seda kirde suunas kuni kvartali 195 eraldist 5läbiva loode-kagusuunalise kraavini ning edasimööda seda kagu suunas läbi kvartali 158 kuni kvartali 158idapiirini. Edasi kulgeb piir mööda kvartali 158idapiiri, kvartali 159 kirde- ja kagupiiri, kvartalite 160 ja 161 edelapiiri, kvartali 162 loodepiiri ning kvartali 163 loode- ja edelapiiri Kiive talu piirini ning edasi mööda nimetatud talu loode- ja kirdepiiri kuni kvartali 226 põhjanurgani. Edasi kulgeb piir möödakvartalite 214, 215, 216 ja 217 lõunapiiri, kvartali 218 lõuna- ja idapiiri, kvartalite 212 ja 213 lõunapiiri, kvartali 221 lääne- ja lõunapiiri ning edasi Koonga vallas mööda Halingametskonna kvartalite 13 ja 38 kagupiiri kuni kvartali 38 eraldist 11läbiva kirde-edelasuunalise kraavini ning edasimööda seda kirde suunas läbi kvartalite 38, 13, 28 ja 14 kuni kvartali 14 kirdepiirini. Piir jätkub möödakvartali 14 kirdepiiri ja kvartali 4 kagupiiri kuni kvartali 4 eraldiste 60 ja 62 vahelisel piiril kulgeva kraavinining edasi mööda nimetatud kraavi kirde suunas läbi kvartali 4 kuni Vanamõisa jõeni ning edasi mööda Vanamõisa jõe läänekallast loode suunas kuni ristumiseni Lääne ja Harju maakonna vahelise piiriga.

Lihula maastikukaitseala välispiiri kirjeldus on koostatud riigiettevõtte Eesti Maauringud 1992. aastamaakasutuskaardi (möötkava 1:10 000), Eesti Metsakorralduskeskuse Lihula metskonna 1987. aasta ja Halingametskonna 1988. aasta puistuplaanide ning NSVL Geodeesia ja Kartograafia Peavalitsuse 1985. aastatopograafilise kaardi (möötkava 1:25 000) alusel, tagastatud talumaade osasmaakatastri andmete alusel seisuga 1. november 1997. a ning ülejäänud talumaade osas Katastri Ameti 1934., 1935. ja 1938. aastal väljaantud skeemiliste kaartide (möötkava 1:10 000) alusel.

Keskonnaminister Villu REILJAN

Kinnitatud

Vabariigi Valitsuse 25. septembri 1998. amäärusega nr 215

Tilga maastikukaitseala kaitse-eeskiri

I. ÜLDSÄTTED

1. Tilga maastikukaitseala (edaspidi kaitseala) on võetud kaitse alla Lõuna-Hiiumaa maastikku ilmestavamänniku ja seal kasvavate kaitsealuste taimeliikide kaitseks.
2. Kaitseala on määratletud Vabariigi Valitsuse kinnitatud Tilga maastikukaitseala välispiiri kirjeldusega.
3. Kaitseala maa-ala kuulub vastavalt kaitsekorraeripärale ja majandustegevuse piiramise astmele sihtkaitsevööndisse.
4. Kaitseala (sihtkaitsevööndi) piirid kantakeriiklikusse maakatastrisse.
5. Kaitseala (sihtkaitsevööndi) piiride kirjeldus on koostatud riigiettevõtte Eesti Maauringud 1992. aastamaakasutuskaardi (möötkava 1:20 000) alusel ning talumaade osas Katastri Ameti 1938. aastal väljaantud skeemiliste kaartide alusel.

II. KAITSEALA KAITSEKORD

6. Inimestel on lubatud viibida, pidada jahti ning korjata marjuja seeni kogu kaitsealal.
7. Jalgratastega liiklemine väljaspool selleksettenähtud teid ja radu ning mootorsõidukitega liiklemine ja nende parkimine selleks mitte ettenähtud liikelusteedel ja parklates on kaitsealal keelatud, välja arvatud teaduslikel välitöödel, järelevalve- ja päästetöödel ning käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud jalooduskaitse nõuetelevastavatel metsatöödel.
8. Kaitseala metsad kuuluvad hoiu- ja metsa kateegooriasse (juhtfunktsioon -- looduskaitse; bioloogilise mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine).
9. Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:
  - 1) maakorralduskava kinnitamine;
  - 2) üld- ja detailplaneeringu kinnitamine;
  - 3) projekterimistingimuste andmine;

- 4) katastriüksuse kõlvikute piiride ja pindala muutmine;
- 5) rahvaürituste (osalejate arvuga üle 50 inimese) korraldamine.

10. Kaitseala valitseja igakordsel nõusolekul onkaitsealal lubatud järgmine koosluste ja liikidesäilimiseks vajalik või neid mittekahjustav tegevus:

- 1) olemasolevate teede, jalgradade, kraavide ja õhuliinidehooldustööd;
- 2) metsa majandamine vastavalt kaitse eesmärgile, kusjuureskaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu jäätmise osas.

11. Kaitseala valitseja nõusoleku saamisekskäesolevas kaitse-eeskirjas ettenähtud juhtudel peab vastavaloa taotleja või projekti või kava kooskõlastuse taotleja esitamakaitseala valitsejale kirjaliku taotluse. Kaitsealavalitseja vastab taotlusele nõusoleku või motiveeritud keeldumisega ja vajadusekorral omapoolsete tingimusteesitamisega nii taotlejale kui ka loa andjale hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotlusesaamist. Keskkonnamõjudehindamise vajaduse korral on kaitseala valitsejal õigus taotlusele vastamist edasilükata kuni ekspertiisiaktisaamiseni, teavitades sellest nii nõusoleku taotlejat kui ka loa andjat.

Kaitseala valitseja vaatab metsateatise läbi ning annab oma nõusolekuvõi esitab motiveeritud keeldumiseja vajadusel omapoolsed tingimused kümne päeva jooksul pärast teatisesaamist.

12. Kaitsealale jääva kaitstava looduseüksikobjekti kaitset korraldatakse kaitstavate loodusobjektideseaduse paragrahvi 5 lõike 5 kohase kaitse-eeskirja alusel, kuikäesolev kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti.

13. Vabariigi Valitsuse seaduse (RT I 1995, 94, 1628;1996, 49, 953; 88, 1560; 1997, 29, 447; 40,622; 52, 833; 73, 1200; 81, 1361 ja 1362; 87, 1468; 1998, 28, 356; 36/37, 552; 40, 614)paragrahvi 44 lõike 2alusel on kaitseala piires asuva kinnistu võõrandamisel volitatud riikiostueesõiguse teostamisel esindamakeskkonnaminister, kellele teatatakse kinnistu võõrandamisestajaõigusseaduses (RT I 1993, 39, 590; 1995,26--28, 355; 57, 976; 1996, 45, 848; 51, 967; 1997, 52, 833; 1998, 12, 152; 30, 409; 59, 941)sätetstatudkorras.

14. Tilga kaitseala maa jäetakse kaitsealuse maana riigiomandisse maareformi seaduse (RT 1991, 34,426; RT I 1996, 41, 796; 1997, 13, 210; 37/38, 570; 81, 1363; 93, 1556; 1998, 12,153) paragrahvi 29 japaragrahvi 31 lõike 1 punkti 2 alusel.

III. LÕPPSÄTTED

15. Järelevalvet kaitsealal teostab kaitseala valitseja ningteised selleks volitatud isikud, kes on omapädevuse piires õigustatud kaitsealal tegutsema ka iseseisvalt.

16. Isikud, kes rikuvad käesoleva kaitse-eeskirjanõudeid, kannavad haldus-, kriminaal- võitsiviilvastutust seaduses ettenähtud korras.

17. Käesolevast kaitse-eeskirjast tulenevad vaidlusedlahendatakse kohtus, kuid huvitatud isik võibkaitseala valitseja tegevuse vaidlustamiseks pöörduda ka keskkonnaministripoole.

Keskkonnaminister VilluREILJAN

Kinnitatud
Vabariigi Valitsuse 25. septembri 1998. amäärusega nr 215

Tilga maastikukaitseala välispiiri kirjeldus

Tilga maastikukaitseala välispiir (edaspidi piir) kulgeb Emmaste vallasHeltermaaEmmaste maanteeja põlise riigimetsamaa ning Marjasoo (121b) talu maa vahelise piiri ristumiskohastmööda põlise riigimetsamaapiiri loode, edela, kagu (ületades HeltermaaEmmaste maantee), lõuna jauuesti edela suunas kuni Välja (216)talu idanurgani. Edasi kulgeb piir mööda HeltermaaEmmaste maanteeteemaa idapiiri edela suunas kuninimetatud maanteelt Alma (154) taluni kulgeva põhja-lõunasuunalise teeni ningedasi mööda seda lõuna suunaskuni Alma (154) talu põhjapiirini. Piir jätkub mööda põliseriigimetsamaa piiri ida, kirde ja põhja suunas kuniHeltermaaEmmaste maanteeni ning edasi mööda selle teemaaläänepiiri põhja suunas kuni ristumiskohani põliseriigimetsamaa ja Marjasoo (121b) talu maa vahelise piiriga.

Tilga maastikukaitseala välispiiri kirjeldus on koostatud riigiettevõtteEesti Maauringud 1992. aastamaakasutuskaardi (mõõtkava 1:20 000) alusel ning talumaade osas1938. aastal väljaantud Katastri Ametiskeemiliste kaartide alusel.

